

METODIKA POSTUPU TVORBY SPRSS Jihočeského kraje 2022–2024

Zpracovali:

Mgr. Ludmila Kolářová

Mgr. Marek Nerud

Bc. Daniel Rosecký

Zdeněk Říha

Mgr. Jan Šesták, Ph.D.

Verze schválená KKS 25. 9. 2019

ÚVOD

Proces plánování sociálních služeb na úrovni kraje je jednoznačně ohraničen ustanoveními zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon). Podmínky pro zpracování a struktura střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje jsou podrobně popsány ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Smyslem a primárním cílem procesu plánování je snaha nastavit takový systém sociálních služeb, který efektivně a pokud možno optimálně uspokojí potřeby obyvatel kraje. Tento systém je vymezen zákonem a současně také dostupnými finančními zdroji. Systém by měl být transparentní a jeho výstupem bude síť služeb, která nastaví spravedlivý způsob distribuce kapacit jednotlivých druhů služeb a zajistí jejich dostupnost pro jednotlivé okruhy osob, pro které jsou sociální služby určeny (dále jen cílové skupiny) v regionech kraje, a zároveň budou nastavena předvídatelná pravidla pro její podporu a rozvoj.

Hovoříme-li o potřebách, pak to jsou potřeby, které je nutné řešit prostřednictvím sociálních služeb, když ostatní zdroje pomoci nejsou dostupné či nestačí (pomoc rodiny, komunity, ostatní systémy pomoci – např. systém zdravotnictví).

Při plánování bude využita metoda založená na komunitním přístupu, která je aktuálně nejčastěji využívanou metodou při plánování sociálních služeb v České republice. Využití tohoto přístupu ale neznamená, že se jedná o plánování pro komunitu. Jedná se v principu o přístup, který pro řešení daného problému využívá co nejvíce relevantních aktérů na všech úrovních a s různým postavením, který není nastaven na výhradně mocenském nebo expertním přístupu, a zapojení jednotlivých účastníků procesu je realizováno na principu rovnosti. Jihočeský kraj je lidnaté a rozsáhlé území, které by bylo možné dále členit do velkého počtu jednotlivých, svébytných komunit. Není v možnostech plánování na úrovni kraje zohlednit všechna specifika, důkladně analyzovat situaci v každé komunitě a s touto znalostí navrhnout specifická řešení. To je naopak smyslem a cílem plánování na místní úrovni.

Stručně shrnuto: Při procesu tvorby SPRSS Jihočeského kraje na období 2022–2024 se bude jednat primárně o plánování, zaměřené na dosažení optimálního stavu poskytování sociálních služeb na území Jihočeského kraje a pro jeho občany, ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb. Samotný proces plánování bude v nejvyšší možné míře organizován na základě metody komunitního přístupu a bude respektovat jeho principy tam, kde to bude možné.

Pracovní skupiny:

OBECNĚ: Pracovní skupiny jsou členěny dle cílových skupin uživatelů sociálních služeb. Složení PS navrhuje manažer, je schvalováno Krajskou koordinační skupinou (dále KKS). Členství v PS je dobrovolné. PS by měla být¹ sestavena ze zástupců zadavatele (kraj), poskytovatelů sociálních služeb, obcí a obecních úřadů (především pracovníci sociálních odborů, tedy sociální pracovníci obcí²), zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány.

Aby bylo možné efektivně pracovat, měla by pracovní skupina mít maximálně 20 členů. To pochopitelně neumožňuje v každé pracovní skupině zastoupení všech relevantních poskytovatelů sociálních služeb, nebo i jen druhů služeb, a souběžně všech obcí s rozšířenou působností. Proto je účast konkrétních zástupců poskytovatelů služeb a obcí (ORP) v případě vyššího zájmu o práci v PS nad rámec její optimální/ maximální kapacity předmětem výběru, kde je nutná konzultace manažera PS a OSOV.

SLOŽENÍ PRACOVNÍCH SKUPIN:

Zástupce zadavatele: Členem PS je vždy minimálně jeden pracovník OSOV. Pro některé PS může být vhodné, aby se členem stal i odborný pracovník jiného odboru (OZDR). Rolí zástupce zadavatele je informovat PS o souvisejících záměrech zadavatele v oblasti sociálních služeb, aktivní účast na odborné diskusi, předávání relevantních informací, přenos informací z PS směrem k zadavateli, účast na průběžných konzultacích. OSOV do PS vysílá pracovníky, kteří se v řešené problematice orientují a jsou s ohledem na své profesní zařazení a zkušenosti kompetentní naplňovat popsanou roli zástupce zadavatele ve vztahu ke konkrétní pracovní skupině.

Zástupci poskytovatelů služeb: Zástupci poskytovatelů služeb se účastní PS s plným vědomím vedení poskytovatele, který jej do PS vysílá. Rolí zástupce poskytovatele je aktivní účast na odborné diskusi, účast na průběžných konzultacích a připomínkování materiálů vytvořených v rámci činnosti PS. Smyslem jejich účasti je přenesení praktických zkušeností a specifík poskytování konkrétních sociálních služeb do procesu plánování. Rolí zástupců poskytovatelů služeb v PS naopak nelze chápat jen jako cílené prosazování zájmu konkrétního poskytovatele konkrétní sociální služby bez vazby na dohodnuté a definované priority a vizi rozvoje sociálních služeb. Manažer do PS navrhuje členy, kteří se v řešené problematice orientují a jsou s ohledem na své profesní zkušenosti kompetentní naplňovat popsanou roli ve vztahu ke konkrétní pracovní skupině.

Zástupci obcí: Zástupci obcí se účastní PS s plným vědomím zaměstnavatele. Rolí zástupce obce je aktivní účast na odborné diskusi, účast na průběžných konzultacích a připomínkování materiálů vytvořených v rámci činnosti PS. Vyjadřuje se specificky k oblasti sociální práce na obcích a místním plánům rozvoje sociálních služeb/ komunitním plánům. OSOV před zahájením práce PS zajistí informování obcí tak, aby zájem o aktivní účast v PS mohly projevit. Manažer ve spolupráci s OSOV do PS navrhuje členy, kteří se v řešené problematice orientují a jsou s ohledem na své profesní zkušenosti kompetentní naplňovat popsanou roli ve vztahu ke konkrétní pracovní skupině.

¹ Výraz „měla by“ znamená, že se zadavatel/ zpracovatel SPRSS bude snažit toto složení prokazatelně zajistit. Vzhledem k **dobrovolnosti** účasti pro ostatní zúčastněné ovšem nemůže plně naplnění požadavků platné legislativy nijak **zajistit**, nemá k tomu nástroje.

² Může se ale jednat i o pracovníky, odpovědné za plánování sociálních služeb na místní úrovni, vedoucí pracovníky apod. Žádoucí je i účast zástupců samospráv.

Uživatelé sociálních služeb, nebo zástupci osob, kterým jsou sociální služby poskytovány: Uživatelé sociálních služeb jsou důležitou a vítanou součástí pracovních skupin. Vzhledem k celokrajské úrovni procesu plánování není reálné zapojit dostatečný počet přímých uživatelů sociálních služeb, který by byl adekvátní rozdílné situaci v potřebě poskytování sociálních služeb v různých regionech. Je však žádoucí, aby se členy PS mohli stát zástupci organizací, spolků nebo neformálních skupin sdružujících osoby, kterým jsou služby poskytovány. Manažer ve spolupráci s OSOV do PS navrhuje členy, kteří se v řešené problematice orientují a jsou s ohledem na své zkušenosti kompetentní naplňovat popsanou roli ve vztahu ke konkrétní pracovní skupině. OSOV ve spolupráci s manažery PS před zahájením práce PS zajistí informování těchto subjektů tak, aby zájem o aktivní účast v PS mohly projevit.

Ostatní/ další: Účast na jednáních pracovních skupin je umožněna i osobám, které nejsou členy pracovní skupiny. Obvykle se může jednat o účast ke konkrétnímu projednávanému tématu, oblasti apod. (externí odborníci). Tito účastníci jednání nemají hlasovací právo, mohou předávat informace, vznášet připomínky či činit návrhy. Účast je možná se souhlasem/ s vědomím manažera PS, je vždy ohlášena a konzultována předem.

JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN: Nejpodstatnější část jednání pracovních skupin probíhá prezenčně, na schůzkách pracovní skupiny. Jejich přesný počet není stanoven, frekvence může být cca 1* měsíc, za období trvání procesu plánování lze odhadnout, že se uskuteční cca 10–15 schůzek jednotlivých PS. Společné jednání je především určeno k diskusi, vyjádření názorů členů PS, vyhodnocení dosavadního postupu, nastavení další práce, zadání úkolů. Každé společné jednání probíhá podle předem připraveného programu. Komunikace probíhá i mimo vlastní jednání PS, (telefonicky, elektronickou poštou). Pro řešení specifických otázek lze jednat v zúžené podobě nebo naopak v širším složení, lze přizvat externí odborníky apod. Jednání je nutné organizovat a vést efektivně, s ohledem na časové možnosti a vytížení členů PS. Jednání vede a za jeho výsledky je odpovědný manažer PS. Za účelem nastavení transparentních pravidel si může PS schválit vlastní jednací řád.

ČLENĚNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN

1/ PS pro seniory

Složení skupiny: Mgr. Bc. Daniela Davidová – manažerka;

- Mgr. Ludmila Kolářová – metodička PSS;
- garant za zadavatele JČK;
- členové – zástupci poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů sociálních služeb.

2/ PS pro osoby se zdravotním postižením

Zaměření PS a její výstupy se člení na tři specifické oblasti: Sociální služby poskytované převážně osobám s duševním onemocněním, sociální služby poskytované v rámci komplexu činností tzv. hospicové a paliativní péče, sociální služby poskytované ostatním skupinám osob se zdravotním postižením.

Složení skupiny: Mgr. Jan Šesták, Ph.D. – manažer a metodik PSS;

- garant za zadavatele JČK;
- zástupce Odboru zdravotnictví KÚ Jihočeského kraje;
- specificky zástupce pobytových sociálních služeb zřizovaných Jihočeským krajem;
- členové – zástupci poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů sociálních služeb.

3/ PS pro rodiny s dětmi

Složení skupiny: Mgr. Daniela Werbynská Laschová – manažerka;

- Bc. Daniel Rosecký – metodik PSS;
- garant za zadavatele JČK;
- členové – zástupci poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů sociálních služeb.

4/ PS pro osoby v krizi

Složení skupiny: Bc. František Kaiseršot – manažer;

- Zdeněk Říha – metodik PSS;
- garant za zadavatele JČK;
- členové – zástupci poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů sociálních služeb.

5/ PS pro osoby závislé či závislostí ohrožené

Složení skupiny: Michal Němec – manažer;

- Mgr. Marek Nerud – metodik PSS, zástupce OSOV;
- garant za zadavatele JČK;
- členové – zástupci poskytovatelů, zadavatelů a uživatelů sociálních služeb.

AD HOC PRACOVNÍ SKUPINY:

„Expertní skupina obce“ – propojení s KA 2 projektu PSS v JČK III. – Spolupráce obcí a kraje v oblasti plánování sociálních služeb. Smyslem aktivity je získávání podkladů pro plánování sociálních služeb, zpracovaných v průběhu realizace sociální práce na obcích. Expertní skupina nebude pracovat ve stejném režimu jako PS, ale spíše půjde o nepravděpodobná setkání vytipovaných pracovníků obcí s experty, kteří budou zpracovávat návrh Metodiky pro získávání informací z výkonu sociální práce na obcích pro účely plánování sociálních služeb.

Krajská koordinační skupina

Krajská koordinační skupina (KKS) je poradním orgánem pro koordinační a metodickou činnost v procesu plánování sociálních služeb; dále se podílí na činnostech souvisejících s řízením sítě sociálních služeb. Členy skupiny jmenuje příslušný náměstek hejtmána.

Krajská koordinační skupina projednává jednotlivé výstupy z pracovních skupin, zaujímá k nim stanovisko. Má v oblasti plánování sociálních služeb a aktualizace sítě služeb postavení odborného orgánu, který vydává doporučující, případně nesouhlasná stanoviska. Garantem činnosti KKS je OSOV.

Komise pro zdravotnictví a sociální péči RK

Komise pro zdravotnictví a sociální péči je poradním a iniciativním orgánem rady kraje v příslušných oblastech. Komise byla zřízena usnesením rady kraje 175/2016/RK-3 dne 15. 12. 2016. Členy komise jmenuje Rada Jihočeského kraje. Garantem činnosti komise je odbor zdravotnictví, ve spolupráci s odborem sociálních věcí.

Samospráva kraje

Pro oblast plánování má vymezenou rozhodovací pravomoc v oblastech, které jsou stanoveny především zákonem č. 108/2006 Sb. Přísluší jí schvalovat SPRSS a určovat síť sociálních služeb.

1/ ANALYTICKÁ FÁZE/ SBĚR A ZPRACOVÁNÍ PODKLADŮ

září 2019–březen 2020

PŘIPRAVENÉ PODKLADY pro zahájení práce PS/ VSTUPY:

- Je předána METODIKA, včetně popisu struktury a členění plánu (dokumentu) a toho, co má být jeho výstupem (cílem je porozumění očekávanému výstupu, u dokumentu SPRSS i sítě služeb – jak po obsahové, tak věcné a formální stránce; vzory dílčích formulářů);
- VSTUPNÍ KONZULTACE SE ZADAVATELEM/ OSOV:
 - ujasnění směru a zacílení vznikajícího plánu;
 - ujasnění metodiky/způsobu kvantifikace cílové skupiny u jednotlivých pracovních skupin;
 - doplnění případných aktuálních priorit kraje a nových záměrů;
 - diskuse nad variantami přístupu k tvorbě SPRSS, včetně rámcového finančního ohraničení;
- předání parametrů jednotlivých dotčených služeb;
- předání dostupných výkonů služeb;
 - dostupné (k září 2019) budou výstupy z OK systému za rok 2018;
 - výkony za období 7-12/2019 budou dostupné cca v únoru 2020,
 - předání případných výkonů za 1. pololetí 2020 a jejich zapracování do plánu bude reálné v měsících červenec–srpen 2020 (dojde k překrytí analytické a strategické fáze);
- **TERMÍN PŘEDÁNÍ PODKLADŮ: září/ říjen 2019** (realistické termíny u předání výkonů za sociální služby jsou uvedeny samostatně);
 - **DŮLEŽITÁ POZNÁMKA:** pracovní skupiny si mohou v průběhu procesu plánování od OSOV dožádat další analytické podklady. Pokud jsou tyto k dispozici, budou v přiměřeném termínu předány. Při tom je vždy nutné konzultovat, zda jsou informace k dispozici (případně v jaké jsou formě) a dostatečně zvážit, zda jsou skutečně (např. v dostupné podobě) nezbytné pro práci PS (důvodem je efektivita).;
- *další setkání s týmem zadavatele/ OSOV nad jednotlivými službami nebo okruhy služeb podle potřeby PS se budou konat v průběhu celého procesu plánování (lze předpokládat i více setkání vzhledem k šíři služeb u některých PS, nebo vzhledem k aktuální situaci; nebo akutně vyvstalým potřebám).*

PRŮBĚH ANALYTICKÉ FÁZE:

- Pracovní skupiny definují a kvantifikují cílové skupiny; jejich nepříznivé sociální situace a jednotlivé druhy sociálních služeb, které řeší okruhy potřeb cílových skupin;
- probíhá komunikace mezi pracovními skupinami – identifikace přesahů mezi cílovými skupinami a druhy sociálních služeb. Na obecné úrovni, ale i na úrovni konkrétních služeb (typicky jde o prolínání cílových skupin „senioři“ a “zdravotně postižení”);
 - POZN.: tato komunikace probíhá po celou dobu plánování/ průběžně/ AD HOC;
- pracovní skupiny (jejich členové) si dělají komplexní obrázek o stavu služeb a společně přemýšlejí a diskutují o zacílení plánu v jednotlivých službách, zaměřují se na dosud nepokryté potřeby osob, na dostupnost/ nedostupnost kapacit jednotlivých druhů sociálních služeb v regionech kraje, komunikují s poskytovateli, příp. obcemi/ KOMUNIKACE S OBCEMI např. odhad počtu odmítnutých zájemců o služby za určité období;

- **vyhodnocení plnění SPRSS Jihočeského kraje za rok 2019 po věcné, obsahové stránce**, podněty k AP SPRSS pro rok 2021, podklady od OSOV budou předány v prosinci 2019 (leden – březen 2020)³;
- zpracování **analýzy aktuálního stavu a identifikace klíčových problémů nastavení sítě sociálních služeb, jejich dostupnosti** (např. SWOT analýza), (březen – duben 2020);

VÝSTUPY PS ZA ANALYTICKOU FÁZI PROCESU (chronologicky):

- popis cílové skupiny, její kvantifikace;
 - charakteristika cílové skupiny, případně její rozčlenění na podskupiny podle obvyklých řešených nepříznivých situací, potřebného typu péče apod.;
 - kvantifikace CS podle dostupných podkladů (v přepočtu na počet obyvatel kraje, případně dle menších územních celků – je-li to podstatné (specifické CS, výskyt vyloučených lokalit);
 - budou-li k dispozici relevantní údaje, pak i údaje o tom, jak jsou CS využívány aktuálně dostupné služby;
 - **TERMÍN PŘEDÁNÍ VÝSTUPU: prosinec 2019**
- vymezení odpovídajících druhů služeb (případně forem) s ohledem na předpokládané potřeby CS;
 - vymezení přesahů mezi PS u těch druhů služeb (případně u konkrétních sociálních služeb, kde je/ může být jedna služba/ druh služby poskytována více cílovým skupinám;
 - **TERMÍN PŘEDÁNÍ VÝSTUPU: prosinec 2019**
- komentáře PS k plnění SPRSS JČK za rok 2019 po **věcné, obsahové stránce**, podněty k AP SPRSS pro rok 2021
 - **TERMÍN PŘEDÁNÍ VÝSTUPU: březen 2020**
- **Analýza aktuálního stavu a identifikace klíčových problémů nastavení sítě sociálních služeb, jejich dostupnosti**, (předložení finální verze za jednotlivé PS k projednání Krajské koordinační skupině;
 - **TERMÍN PŘEDÁNÍ VÝSTUPU: duben 2020.**

2/ STRATEGICKÁ FÁZE/ VLASTNÍ PLÁNOVÁNÍ

duben 2020–listopad 2020

V této fázi už by měla být k dispozici vstupní data ohledně stavu poskytování sociálních služeb v kraji (většina), případně další vyžádané podklady. Dojde k definitivnímu potvrzení zadání, případně jeho korekcím. Následuje vlastní strategická část, tedy naplňování zadání konkrétními opatřeními.

- **PRŮBĚŽNÁ KONZULTACE SE ZADAVATELEM/ OSOV:**
 - **upřesněné zadání pro PS;**
 - OSOV poskytne kvalifikovaný odhad disponibilních finančním zdrojům na základě střednědobého výhledu financování sociálních služeb ze státního rozpočtu a rozpočtů územně samosprávných celků;
 - ujasnění směru a zacílení vznikajícího plánu na základě vyhodnocených informací;
 - doplnění případných aktuálních priorit kraje nebo nových záměrů;
 - diskuse nad variantami/ návrhy;

³ Dokument plnění SPRSS JČK bude od OSOV zpracován v rozsahu naplnění kapacit v síti sociálních služeb. Doplněny budou známé údaje o finančním zajištění služeb, zdroje JČK.

PRŮBĚH STRATEGICKÉ FÁZE:

- pracovní skupiny zpracují první verzi strategické části SPRSS pro jednotlivé okruhy, priority a opatření spolu s definováním základní a *optimální* sítě sociálních služeb na území Jihočeského kraje;
- ZÁVĚREČNÁ KONZULTACE PS SE ZADAVATELEM/ OSOV:
 - diskuse nad konkrétní podobou opatření/ priorit/ cílů;
 - doplnění informací o případných aktuálních prioritách nebo záměrech kraje;
 - další aktuálně zjištěná témata.
- dopracování návrhů strategické části SPRSS za jednotlivé PS

VÝSTUPY PS ZA STRATEGICKOU FÁZI PROCESU (chronologicky):

- zpracování návrhu opatření a aktivit k jednotlivým druhům sociálních služeb – pracovní verze strategické části SPRSS/ sítě služeb za PS – viz příloha č. 1;
 - **TERMÍN PŘEDÁNÍ: listopad 2020.**

3/ ZÁVĚREČNÁ FÁZE / zpracování dokumentu SPRSS

prosinec 2020–červen 2021

Naplnění struktury plánu konkrétními informacemi.

VSTUPY:

- **návrhy konečného znění SPRSS** zpracované jednotlivými pracovními skupinami;
- **ekonomická analýza** včetně kvalifikovaného odhadu disponibilních zdrojů, využitelných pro financování systému služeb (stát/ kraj/ obce/ vlastní příjmy poskytovatelů sociálních služeb);

PRŮBĚH ZÁVĚREČNÉ FÁZE:

- **projednání návrhů kapitol SPRSS za jednotlivé PS v Krajské koordinační skupině;**
 - **prosinec 2020–leden 2021**
- zpracování návrhu znění SPRSS Jihočeského kraje k připomínkovacímu procesu;
 - **březen 2021;**
- vlastní proces připomínkování návrhu SPRSS, včetně vypořádání připomínek;
 - **březen–duben 2021;**
- zpracování konečného návrhu SPRSS, projednání v orgánech samosprávy a předložení ke schválení;
 - **květen–červen 2021**

VÝSTUPY ZA ZÁVĚREČNOU FÁZI PROCESU:

- schválený a zveřejněný SPRSS Jihočeského kraje

4/ NAPLŇOVÁNÍ SPRSS

Po dobu platnosti SPRSS probíhá realizace jednotlivých opatření a aktivit definovaných pro cílové skupiny uživatelů sociálních služeb a navržených průřezových priorit. Při naplňování SPRSS je hlavním cílem zajistit takovou síť sociálních služeb (v souladu s platnou legislativou), která odpovídá zjištěným potřebám obyvatel na území kraje (místní, časová a finanční dostupnost služeb). K naplňování SPRSS jednoznačně patří nastavení kritérií pro zařazování sociálních služeb do krajské sítě, vydávání pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu a následně financování zařazených služeb z různých veřejných i neveřejných zdrojů. V současné době jsou pro financování sociálních služeb

nejvýznamnějším zdrojem prostředky ze státního rozpočtu ve formě účelové dotace, dále dotační programy kraje i místních samospráv a pro určité druhy služeb finanční prostředky z evropských fondů. V tomto kontextu je důležitá správa sítě sociálních služeb na území kraje, která spočívá především ve sledování nastavených parametrů jednotlivých druhů služeb a vyhodnocování výkonů (vždy s ohledem na dodržení požadované kvality služeb). V případě nutnosti i aktualizace nastavení krajské sítě na základě poznatků zjištěných ve spolupráci s obcemi, obecními úřady obcí s rozšířenou působností a poskytovateli služeb.

Opatření, která se netýkají bezprostředně správy sítě sociálních služeb, lze považovat za doprovodné aktivity. Vzhledem k tomu, že jsou součástí závazného strategického dokumentu, je nelze pominout, ale nebude se zpravidla jednat o prioritní záležitosti. Jejich realizace by neměla negativně ovlivňovat proces samotné správy sítě sociálních služeb, resp. by z něj neměla odčerpávat zdroje (finanční, personální apod.).

5/ FÁZE VYHODNOCENÍ SPRSS

MONITOROVÁNÍ ZPRACOVANÉHO SPRSS

Monitorování je proces systematického sběru informací o realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Cílem tohoto sběru je umožnit efektivní hodnocení účinnosti plánu.

Průběžné sbírání informací o naplňování stanovených priorit, opatření a aktivit SPRSS bude součástí pravidelné aktualizace dokumentu.

Odborný referent pro SPRSS zpracuje ve spolupráci s pracovníky OSOV, zástupci obcí a dalšími odborníky z řad poskytovatelů sociálních služeb minimálně jednou za rok potřebné informace o plnění SPRSS pro potřeby jeho hodnocení a aktualizace.

HODNOCENÍ REALIZACE SPRSS = STAV NAPLŇOVÁNÍ

Hodnocení zahrnuje samostatnou analýzu dostupných dat o plnění stanovených priorit. K tomuto účelu budou využity i informace o parametrech a výkonech služeb. Hlavním cílem je příprava podkladů pro aktualizaci strategického dokumentu. Výsledky hodnotícího procesu umožňují provádět změny v opatřeních nebo aktivitách, a tak přispět ke zlepšení efektivity plánu, včetně správy sítě sociálních služeb. Hodnocení SPRSS bude probíhat vždy nejméně jednou ročně, podklady budou připraveny pracovníky OSOV, projednány v KKS a následně bude o plnění priorit, opatření a aktivit SPRSS informována samospráva kraje.

AKTUALIZACE SPRSS

Aktualizace SPRSS bude probíhat formou jednoletých akčních plánů zpracovaných OSOV na základě získaných dat o poskytovaných sociálních službách. Na aktualizaci SPRSS se budou podílet zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb. Akční plány budou předkládány k projednání v KKS a samosprávě kraje.

KOMUNIKACE V PRŮBĚHU PROCESU PLÁNOVÁNÍ

Nastavení způsobu a forem komunikace je nezbytnou součástí koordinace takto složitého procesu, do kterého jsou zapojeny desítky osob, a pracuje se s velkým objemem informací a dat.

Komunikace strukturovaně

1) Metodici (mezi ↔ sebou nebo metodici ↔ ostatní)

- porady metodiků a zadavatele (pracovníci OSOV);
 - přenos jednotných informací směrem k manažerům PS a členům PS;
 - výstupy: zápisy z porad a další materiály;
- mezi jednotlivými metodiky – individuální komunikace dle potřeby (emailová, telefonická);

2) Manažeři PS (mezi ↔ sebou nebo manažeři ↔ ostatní)

- porady manažerů PS a zadavatele (pracovníci OSOV);
 - přenos jednotných informací směrem ke členům PS;
 - výstupy: zápisy z porad a další materiály;
- mezi jednotlivými manažery – individuální komunikace dle potřeby (emailová, telefonická);
- porady manažerů PS;
 - přenos jednotných informací směrem ke členům PS, zadavateli apod.;
 - výstupy: zápisy z porad a další materiály;
 - je možné/ vhodné je spojit s poradami metodiků, tzn. dle potřeby přizvat na poradě metodiků manažery PS – nebo naopak:

Cílem nastavení komunikace mezi manažery PS je eliminace řešení typu „oni se manažeři nějak domluví“ nebo „oni se členové PS mezi PS nějak domluví“. Tedy předcházení nepochopení, udržení koordinovaného postupu. Po dobu realizace procesu dle aktuální potřeby (2–3 porady manažerů). Ideálně na začátku relevantních fází procesu.

3) ZADAVATEL/ OSOV ↔ pracovní skupiny

Nastavení komunikace tak, aby bylo zajištěno:

- zadání požadavků zadavatele pro PS v průběhu procesu plánování,
 - zadání k jednotlivým fázím, jejich zdůvodnění – ale i jejich možná korekce na základě kvalifikované zpětné vazby od PS;
- průběžný přenos informací mezi odborem a PS (a naopak)
 - účast zástupců zadavatele/ pracovníků OSOV na jednáních PS

Cílem komunikace mezi zadavatelem a PS je eliminace situací, kdy může dojít k nedorozuměním především v souvislosti s nejasným (neexistujícím) zadáním, nedostatečnou nebo pozdě předanou zpětnou vazbou ke směřování činnosti PS nebo ke konkrétním výstupům.

4) OSOV ↔ OSOV

Cílem komunikace uvnitř odboru sociálních věcí je především zachování jednotného, koordinovaného postupu v roli garanta procesu plánování vůči jeho dalším aktérům (interní: pracovní skupiny, ale i externí: obce, poskytovatelé sociálních služeb, veřejnost). Komunikace probíhá mezi vedením odboru (které mj. zprostředkovává informace nebo zadání z úrovně vedení kraje, jeho samosprávy) a jednotlivými oddělení nebo jejich pracovníky, kteří jsou zapojeni do procesu plánování různým, mnohdy velmi rozdílným způsobem, a řeší specifické oblasti (oblast registrací sociálních služeb, oblast

financování, metodická podpora sociální práce na obcích, oblast protidrogové politiky apod.). Vzhledem ke značné šíři specializací, a zároveň tematické rozlohy procesu plánování je nutný koordinovaný přístup ve všech směrech, který bude eliminovat nedorozumění, špatné pochopení zadání nebo směřování či smyslu jednotlivých aktivit...

Jde především o včasné předávání informací ze strany samosprávy kraje, sdílení relevantních informací mezi jednotlivými pracovníky odboru. Smyslem je i možnost získávat potřebné informace a kvalifikované podněty od pracovníků OSOV, kteří do procesu plánování nejsou zapojeni přímo. V obecnější rovině jde o udržení strukturovaného přístupu a jednotného, poučeného vystupování odboru navenek.

STRUKTURA DOKUMENTU SPRSS/ SÍŤ SLUŽEB

Popis struktury/ obsahu dokumentu SPRSS Jihočeského kraje na období 2022–2024 vychází z požadavků zákona č. 108/2006 Sb., a prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., dále z doporučení MPSV formulovaných v dokumentu Minimální kritéria plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni (2015), případně další relevantní dokumenty či zdroje k plánování sociálních služeb.

Část 1: Způsob zpracování SPRSS (zde budou do dokumentu zapracovány příslušné pasáže této metodiky, zpracuje OSOV):

- Úvodní slovo odpovědného náměstka;
- Cíle a důvody zpracování plánu – popisná část;
- Způsob zpracování SPRSS, nastavení spolupráce a komunikace;
- Časový harmonogram procesu SPRSS;
- Organizační struktura procesu SPRSS;
- Popis koordinace činností při zpracování, naplňování a vyhodnocování SPRSS;
- Způsob informování, možnosti zapojení do procesu;
- Popis způsobu projednání strategie poskytování sociálních služeb, SPRSS a jeho schválení;
- Zásady, podmínky a postupy pro zařazení sociálních služeb do sítě v JČK.

Část 2: Analytická část SPRSS (postup zpracování plánu)

Souhrn a hlavní výstupy využitých podkladů (analýzy, statistiky, metodické a jiné podklady). Celkové shrnutí za oblast sociálních služeb na území JČK.

Podrobné analytické informace budou uvedeny za jednotlivé pracovní skupiny, na tomto místě půjde o jejich shrnutí, zpřehlednění, zjednodušení:

- popis a analýza potřeb osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, nepříznivé situace;
 - *shrnutí zpracuje OSOV na základě informací od PS;*
- kvalifikovaný odhad velikosti cílové skupiny;
 - *shrnutí zpracuje OSOV na základě informací od PS;*
- dílčí informace a podklady od poskytovatelů sociálních služeb;
 - *shrnutí zpracuje OSOV, i na základě informací od PS;*
- informace a podklady z výkonu sociální práce na obcích (*zpracuje OSOV*).

Ekonomická analýza, vč. možných zdrojů k zajištění potřeb (*zpracuje OSOV*)

- podklady z předchozích období o nákladovosti sociálních služeb
- kvalifikovaný odhad finančních prostředků s ohledem na navržené cíle a opatření – souhrnně
- kvalifikovaný odhad zdrojů financování s ohledem na navržené cíle a opatření – souhrnně

Část 3: Strategická část SPRSS (strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb)

Hlavní strategická východiska. Jednotlivé okruhy priorit – priority a opatření jsou rozpracovány podle pracovních skupin (strategie zajištění a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zúčastněných subjektů, dílčí finanční plány):

- Pracovní skupina pro seniory;
- Pracovní skupina pro osoby se zdravotním postižením;
- Pracovní skupina pro rodiny s dětmi;

- Pracovní skupina pro osoby v krizi;
- Pracovní skupina pro osoby závislé nebo závislostí ohrožené;

Jednotlivé kapitoly za pracovní skupiny budou zpracovány ve struktuře:

- Složení pracovní skupiny;
- **Analýza cílové skupiny**, (potenciálních) uživatelů, včetně kvantifikace;
- **Přehled druhů sociálních služeb**, které jsou určeny pro cílovou skupinu k řešení nepříznivé sociální situaci, včetně **identifikace přesahů** mezi CS/ PS;
- Východisko pro návrh rozvoje sítě sociálních služeb – **Analýza aktuálního stavu a identifikace klíčových problémů sítě sociálních služeb**. Obsahuje identifikované hlavní pozitivní i negativní faktory, ovlivňující úroveň uspokojování potřeb obyvatel kraje prostřednictvím sociálních služeb (důležité je zaměřit se na udržení hranic pro účely plánování, tedy netříštit příliš pozornost mimo zákonný a metodický rámec procesu plánování);
- **Priority, opatření, aktivity*** v členění podle cílových skupin a jednotlivých druhů sociálních služeb, v členění na základní dostupnost a budoucí žádoucí stav (*optimální síť*), včetně finančních přehledů (ty zpracuje OSOV);
- **Popis sítě sociálních služeb** na území Jihočeského kraje na období 2022–2024; členění dle formy poskytování druhu sociální služby a územní dostupnosti (obec, ORP, okres, JČK);
 - **ZÁKLADNÍ SÍŤ** – vztahuje se ke kvalifikovaně odhadovaným disponibilním finančním zdrojům na základě střednědobého výhledu financování sociálních služeb ze státního rozpočtu a rozpočtů územně samosprávných celků;
 - **OPTIMÁLNÍ SÍŤ** – nad rámec kvalifikovaného odhadu disponibilních finančních prostředků, pokud PS vyhodnotí jako nutnou potřebu rozvoje u konkrétní cílové skupiny/ druhu služby;
- **Průřezové priority a opatření** (nad rámec hranic pracovních skupin)

**Pozn.: vzor formuláře priorit, opatření a aktivit je samostatnou přílohou této metodiky*

Část 4: Monitorování, hodnocení a aktualizace SPRSS (postup sledování a vyhodnocování SPRSS, tvorba Akčních plánů apod.)

HARMONOGRAM ŠIRŠÍCH OKOLNOSTÍ PROCESU PLÁNOVÁNÍ

Stručný přehled dalších aktivit, souvisejících se správou sítě sociálních služeb, realizací sociální politiky kraje. Tyto aktivity souvisí s naplňováním aktuálního SPRSS Jihočeského kraje a jsou současně zdrojem informací, které jsou pro proces plánování důležité.

Měsíc/ ROK	průběh plánování/ milníky	POVĚŘENÍ/ zařazení do sítě	DP sociální služby	Krajský DP pro soc. služby	DP služby nedefinované*	ostatní DP kraje **	výkony sociálních služeb
05/19	Příprava Metodiky postupu tvorby SPRSS JčK			PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 19	schválení/ 19	vyplacení/ 19	
06/19				schválení/ 19			
07/19							
08/19					vyplacení/ 19		
09/19	Analytická fáze/ činnost PS	podání žádosti/ 20	PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 20				
10/19							
11/19					vyúčtování/ doplatek 19	vyhlášení/ 20	
12/19		vydání POVĚŘENÍ/ 20			PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 20		
01/20							
02/20			schválení/ 20				odevzané výkony za rok 2019
03/20						schválení/ 20	
04/20	Strategická fáze/ činnost PS		vyplacení I/ 20				
05/20				PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 20	schválení/ 20	vyplacení/ 20	
06/20					schválení/ 20		
07/20				vyplacení II/ 20			
08/20				vyplacení/ 20	vyplacení záloha/ 20		odevzané výkony za pololetí 2020
09/20		podání žádosti/ 21	PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 21				
10/20							
11/20							
12/20	Projednávání/ konzultace návrhu SPRSS	vydání POVĚŘENÍ/ 21			PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 21	vyhlášení/ 21	
01/21							
02/21			schválení/ 21				odevzané výkony za rok 2020
03/21	Proces připomínkování SPRSS					schválení/ 21	
04/21				vyplacení I/ 21			
05/21	Proces schvalování SPRSS			PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 21	schválení/ 21	vyplacení/ 21	
06/21				schválení/ 21			
07/21				vyplacení II/ 21			
08/21					vyplacení/ 21	vyplacení záloha/ 21	
09/21		podání žádosti/ 22	PODÁNÍ ŽÁDOSTI/ 22				
10/21							
11/21					vyúčtování/ doplatek 21	vyhlášení/ 22	
12/21		vydání POVĚŘENÍ/ 22					

* vybraná opatření: podpora sociálně zdravotních aktivit, sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením, svépomocných aktivit/programů osob se zdravotním postižením, seniorů a sružených pacientů...

** zde DP Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje, op. 2 (Adiktologické služby)

STRUKTURA STRATEGICKÉ ČÁSTI SPRSS – PRIORITY, OPATŘENÍ, AKTIVITY

Priorita A: Zajištění dostupnosti sociálních služeb (obecně) pro xxx

Opatření A.B: Zajištění dostupnosti **formy sociální služby**⁴ pro xxx

Aktivita A.B.C: Zajištění kapacity **konkrétního druhu**⁵ služby

Tabulka č:

Název Opatření	A.B Zajištění dostupnosti formy sociální služby
Krátký popis Opatření	Zajištění dostupnosti formy sociálních služeb na území Jihočeského kraje v dostatečné kapacitě a kvalitě. Důraz je kladen na časovou i místní dostupnost terénních sociálních služeb.
Aktivita, které vedou k naplnění Opatření	A.B.C1 Zajištění kapacity služby ... (§ XX) A.B.C2 Zajištění kapacity služby ... (§ YY) A.B.C3 Zajištění kapacity služby ... (§ ZZ)

Název/ popis Aktivita	A.B.C1 Zajištění kapacity XX (§ XX)
Charakteristika služby/ cílové skupiny	
Potřebnost/ dostupnost služby	
Popis základní síť/ doporučení	
Popis optimální síť/ doporučení	

Základní / optimální síť – přehled k Aktivitě A.B.C1: (**služba XX**), jednotka kapacity: počet úvazků v přímé péči podle území

Územní působnost bude možno přizpůsobit duhu služby a cílové skupině, tj., ORP, nebo OKRES, nebo JČK – viz jednotlivé tabulky níže

ORP	BLA	ČB	ČK	DAČ	JH	KAP	MIL	PÍ	PT
Současný stav ⁶									
Základní síť									
Optimální síť									

ORP	SOB	ST	TÁ	TrS	TŘE	TNV	VIM	VOD
Současný stav								
Základní síť								
Optimální síť								

⁴ Výraz bude nahrazen názvem formy služby (členění terénní, ambulantní, pobytová)

⁵ Výraz bude nahrazen názvem konkrétního druhu sociální služby (členění podle zákona 108/2006 Sb.)

⁶ Stav bude aktualizován dle pověření vydaných pro rok 2021

OKRES	ČB	ČK	JH	PI	PT	ST	TA
Současný stav ⁷							
Základní síť							
Optimální síť							

KRAJ	Jihočeský kraj
Současný stav ⁸	
Základní síť	
Optimální síť	

Aktivita A.B.C1: Zajištění základní dostupnosti formy sociální služby pro xxx. Finanční přehled (v Kč)			
Období	2022	2023	2024
Účelová dotace ⁹			
Jihočeský kraj/ IP z OPZ			
Jihočeský kraj/ vlastní ¹⁰			
Obce ¹¹			
Příjmy od uživatelů			
Ostatní			
CELKEM V KČ			

⁷ Stav bude aktualizován dle pověření vydaných pro rok 2021

⁸ Stav bude aktualizován dle pověření vydaných pro rok 2021

⁹ Účelová dotace podle § 101a ZSS - prostředky ze státního rozpočtu, které rozdělují kraje v dotačním programu na podporu sociálních služeb...

¹⁰ Jihočeský kraj – vlastní zdroje (například dotační programy, příspěvek zřizovatele příspěvkovým organizacím)

¹¹ Obce (dotační programy, příspěvek zřizovatele příspěvkovým organizacím, další formy podpory)